



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. JUDr. Ladislavou Palatinovou, advokátkou, se sídlem Tovačovského 24, Kroměříž, proti žalované: **Policie České republiky, Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 Ad 14/2010 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Policejní prezident rozhodnutím ve věcech služebního poměru ze dne 29. 4. 2010, č. j. PPR-6194-5/ČJ-2010-99KP, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitele Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, ve věcech služebního poměru (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 26. 1. 2010, č. j. KRPB-125801/ČJ-2009-0600KR, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o obnovu řízení. Odvolací orgán se ztotožnil se závěrem, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro obnovu řízení podle § 192 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 361/2003 Sb.“), neboť nevyšla najevo žádná nová skutečnost, která existovala v době původního řízení a kterou nemohl žalobce, jemuž by tato skutečnost byla ku prospěchu, bez svého zavinění v tomto řízení uplatnit. Rozhodující bylo, zda žalobce musel mít souhlas služebního funkcionáře k činnosti, kterou prováděl, tedy k tomu, aby jako příležitostný řidič pomáhal kamarádovi s provozováním taxislužby. Pokud tomu tak bylo, nebylo pochyb o tom, že

žalobce musel být v souladu s § 107 tehdy účinného zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 186/1992 Sb.“), ze služebního poměru propuštěn pro porušení povinnosti podle § 152 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Z odborného vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 2. 8. 2004, č. j. SP-508/PR-2004, vyplynulo, že žalobce svým jednáním vykonával bez souhlasu služebního funkcionáře výdělečnou činnost v pracovním nebo obdobném poměru. Odvolací orgán se ztotožnil s názorem správního orgánu prvního stupně, podle něhož nebylo zapotřebí provádět dokazování výsledkem J. N. a M. Š. Podle odvolacího orgánu byl jednoznačně zjištěn stav věci, o němž nebyly a nejsou důvodné pochybnosti. Žalobcem zmiňovaná koncesní listina opravňující J. N. k provozování taxislužby, resp. skutečnost, že v době, kdy J. N. žalobci vypomáhal s rekonstrukcí bytu, nevlastnil tento ještě uvedenou koncesní listinu, není novou skutečností, kterou nemohl žalobce v době původního řízení bez svého zavinění uplatnit. Tato skutečnost byla známa již v řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 Ad 14/2010 - 38, žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění soud uvedl, že žalobce založil své tvrzení v žádosti na obnovu řízení na tom, že v řízení o propuštění jeho osoby ze služebního poměru došlo k nedostatečnému prošetření povahy jeho činnosti při provozování taxislužby od února 2004 a tím i k nesprávnému právnímu posouzení jeho jednání jako důvodu pro propuštění ze služebního poměru. Žalobce se domáhal provedení svědecké výpovědi, jež by ukázala, že jeho jednání mělo toliko charakter výpomoci kamarádovi a bylo oplátkou za jeho pomoc žalobci při rekonstrukci bytu v roce 2001. Takové nové prošetření okolností by mohlo být důvodem pro obnovu řízení toliko v případě, že by vyšla najevo nová skutečnost, která existovala v době původního řízení a kterou žalobce nemohl bez svého zavinění v tomto řízení uplatnit. Podle soudu však žalobci i správním orgánům byly v době jeho propuštění ze služebního poměru známy tvrzení o přátelské výpomoci, kterou žalobce výslovně uváděl v úředním záznamu ze dne 15. 7. 2004. Nebylo tedy možné dovodit, že uvedené skutečnosti žalobce nemohl bez svého zavinění v původním řízení uplatnit. Pokud byl žalobce propuštěn ze služebního poměru za jednání, jehož se dopouštěl od února 2004, pak v té době již koncesní listina a oprávnění J. N. existovaly a žalobce mohl tento důkaz pro účely řízení o propuštění ze služebního poměru navrhnout. Žalobce se podle soudu návrhem na obnovu řízení ve skutečnosti domáhal nového skutkového a právního posouzení věci z toho důvodu, že v původním řízení důkazy nepředložil, ač tak učinit mohl. Tyto důkazy v době původního řízení existovaly a byly žalobci známy, neboť byl schopen doložit, že koupil byt a rekonstruoval jej za pomoci J. N., bylo mu rovněž známo, že tato osoba od února 2004 oprávněně provozovala taxislužbu, přičemž žalobce s tímto výkonem osobně vypomáhal. Pokud tedy žalobce považoval časové souvislosti mezi rekonstrukcí bytu a svým podílem na provozování taxislužby za relevantní, mohl a měl se dovolávat provedení důkazů, které však uvedl až v žádosti o obnovu řízení. Za důvod pro obnovu řízení nelze podle soudu považovat stav, kdy žalobce v původním řízení ke svému tvrzení nepředestřel důkazy a v žádosti o obnovu řízení se snažil tento stav dokazování změnit a věc vrátit do původního řízení. Soud označil tento postup za odporující účelu a významu obnovy řízení jako mimořádného opravného prostředku. Soud neshledal ani naplnění důvodů pro obnovu řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 361/2003 Sb., přičemž těchto důvodů se žalobce ani nedomáhal. Nepravdivý údaj podle soudu nebyl uveden ani v úředním záznamu ze dne 15. 7. 2004. Důvod obnovy řízení nelze podle soudu spatřovat ani v neuvedení možnosti podat správní žalobu v původním pravomocném

pokračování

rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru; k tomu soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 10/2004. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) uplatnil důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že v době odvolacího řízení v roce 2004 neměl k dispozici důkazy, které mohl v odvolání použít, a proto bylo jeho odvolání zamítnuto. Teprve později získal důkazy, které by zcela vyvrátily důvod podle § 152 odst. 2 písm. b) zákona č. 186/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a proto byl nucen podat návrh na obnovu řízení podle § 192 zákona č. 361/2003 Sb. Soud pak dovodil, že veškeré skutečnosti uplatněné v návrhu na obnovu řízení mohl stěžovatel uplatnit již v řízení o propuštění ze služebního poměru a bylo jeho vinou, že tak neučinil. Soud podle stěžovatele připustil, že skutečnosti o rekonstrukci bytu, jež by vyplynuly z navržených důkazů, mohly přivodit jiný závěr o povaze činnosti stěžovatele, než k jakému dospěly správní orgány. Dále však soud dospěl k závěru, že to není předmětem přezkumu a že důvodem obnovy řízení není stav, kdy se předestřením důkazů stěžovatel snaží změnit stav dokazování a vrátit věc do původního řízení. Soud tedy dospěl k závěru, že důkazy nevyšly nově najevo. Soud se navíc vůbec nezabýval stanoviskem Ministerstva vnitra ze dne 3. 8. 2004, č. j. Sp 508/PR-2004, jež bylo rozhodující pro jeho propuštění ze služebního poměru, přičemž stěžovateli nebylo umožněno navrhnout a předložit důkazy. Uvedené stanovisko sepsané na žádost správního orgánu prvního stupně pak podle stěžovatele nemůže být považováno za důkaz. Těmito skutečnostmi se soud nezabýval, ač to stěžovatel v žalobě namítal, a proto je jeho rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Podle stěžovatele neobstojí ani závěr soudu, podle něhož nebyla dána poučovací povinnost o možnosti podání správní žaloby, neboť rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 10/2004 bylo vydáno až po vydání rozhodnutí správních orgánů obou stupňů v řízení o propuštění ze služebního poměru, přičemž v daném období byla poučovací povinnost o možnosti podání správní žaloby obecně dána. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 Ad 14/2010 - 38, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s napadeným rozsudkem, neboť v námitkách stěžovatele uvedených v žádosti o obnovu řízení nebyla obsažena žádná nová skutečnost ve smyslu § 192 odst. 1 písm. a) zákona č. 186/1992 Sb. Pokud byl stěžovatel propuštěn ze služebního poměru za jednání, jehož se dopouštěl od února 2004, pak v té době koncesní listina a oprávnění J. N. provozovat taxislužbu již existovaly a stěžovatel bezpochyby mohl tento důkaz v původním řízení uplatnit. Stěžovatel tedy nepředestřel relevantní důvody pro obnovu řízení, což kasační stížností napadený rozsudek přesvědčivě vysvětlil. Soud vyvrátil i námitky stěžovatele ohledně úředního záznamu ze dne 15. 7. 2004 a dále správně uvedl, že služební funkcionáři nemají zákonnou povinnost poučovat v rozhodnutí o možnosti podání správní žaloby. Žalovaná proto navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Správy Jihomoravského kraje, ve věcech služebního poměru ze dne 11. 10. 2004, č. j. SJMK-1218/2004, bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí ředitele Policie České republiky Oblastního ředitelství Kroměříž ve věcech služebního poměru ze dne 9. 8. 2004, č. j. OŘKM-202/2004, jímž byl žalobce podle § 107 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. propuštěn ze služebního poměru pro porušení stanovené zvláštním omezením s tím, že služební poměr skončil dnem doručení vydaného rozhodnutí, tj. dnem 9. 8. 2004. Důvodem tohoto postupu byla skutečnost, že se stěžovatel nejméně od měsíce února 2004 do měsíce července 2004 na základě předchozí ústní dohody s provozovatelem taxislužby J. N. z Holešova jako řidič taxislužby nepravidelně ve více případech a v delším časovém období podílel na podnikatelské činnosti J. N. Za tímto účelem si stěžovatel nechal v únoru 2004 na Městském úřadu v Holešově vystavit „Průkaz o způsobilosti řidiče taxislužby“. Takto si stěžovatel počínal, aniž měl k této činnosti souhlas služebního funkcionáře ve smyslu § 152 odst. 2 písm. b) zákona č. 186/1992 Sb.

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 26. 1. 2010, č. j. KRPB-125801/ČJ-2009-0600KR, byla zamítnuta žádost žalobce o obnovu řízení v předmětné věci, neboť nebyly splněny podmínky pro povolení obnovy řízení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto a uvedené rozhodnutí potvrzeno žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 29. 4. 2010, č. j. PPR-6194-5/ČJ-2010-99KP.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu „*tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*“.

V logice přezkumu se Nejvyšší správní soud musel zabývat nejprve námitkou mířící proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) vyplývá, že jedním z požadavků plynoucích z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v § 54 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se s tvrzením o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí neztotožnil, neboť z něho lze srozumitelným způsobem seznat, z jakých důvodů byla žaloba stěžovatele zamítnuta. Městský soud v Praze se ve svém rozsudku řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami, a to s poukazem na relevantní ustanovení hmotného či procesního práva a s uvedením odkazů na judikaturu správních soudů, která na souzenou věc dopadala. Odůvodnění rozsudku soudu je obsáhlé a důkladně zpracované a je z něj možné přezkoumatelně seznat, z jakých důvodů soud žalobu stěžovatele zamítl. Podle názoru Nejvyššího správního soudu z argumentace městského soudu nevyplývalo, že by

pokračování

případným uplatněním předmětných důkazních návrhů již v řízení o propuštění ze služebního poměru stěžovatel přivodil jiný závěr služebního funkcionáře. Soud toliko deklaroval, že stěžovatel mohl a měl tyto důkazní návrhy uplatnit v řízení o propuštění ze služebního poměru a nikoliv v návrhu na obnovu řízení. Stanoviskem Ministerstva vnitra ze dne 2. 8. 2004, č. j. SP-508/PR-2004, se soud podrobněji nezabýval z toho důvodu, že nebylo předmětem jeho přezkumu v souzené věci, kdy bylo jeho úkolem posoudit toliko to, zda se správní orgány v souladu se zákonem vypořádaly s návrhem stěžovatele na obnovu řízení.

K věci samé uvádí Nejvyšší správní soud následující. Podle § 192 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. „[ř]ízení, které je ukončeno rozhodnutím, jež nabylo právní moci, se na žádost účastníka obnoví, jestliže

a) vyšla najevo nová skutečnost, která existovala v době původního řízení a kterou nemohl účastník, jemuž je ku prospěchu, bez svého zavinění v tomto řízení uplatnit,

b) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak, nebo

c) rozhodnutí se opírá o důkaz, o němž se zjistilo, že je nepravdivý, a tato skutečnost může mít podstatný vliv na obsah rozhodnutí“.

Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem prolamujícím účinek právní moci rozhodnutí. Okamžik právní moci je přitom důležitým momentem z hlediska právní jistoty a stability všech subjektů veřejné správy. Do pravomocného rozhodnutí je proto možno zasáhnout jen za zcela mimořádných a zákonem striktně specifikovaných podmínek. Zákon č. 361/2003 Sb., aplikovaný v souzené věci, stejně jako obecný předpis pro řízení před správními orgány, tedy zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, proto důvody pro povolení obnovy stanoví taxativním způsobem. Teprve za splnění zákonem stanovených podmínek má účastník řízení právní nárok na povolení obnovy řízení.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu „[c]itované ustanovení slouží k odstranění nedostatků ve zjištění skutkového stavu, které byly způsobeny tím, že nebyly známy všechny skutečnosti a důkazy nutné pro náležité posouzení věci. Při uplatnění tohoto důvodu obnovy řízení je tedy nutné označit skutečnosti a důkazy, které existovaly již v době původního správního řízení, avšak byly správním orgánům neznámé, a které by vedly k takovému zjištění stavu věci, jež by vzbudilo pochybnost o správnosti pravomocného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, č. j. 6 As 39/2009 - 74, publikovaný pod č. 2144/2010 Sb. NSS). Toto rozhodnutí bylo sice vydáno ve vztahu k obnově řízení podle správního řádu, nicméně jeho závěry jsou použitelné i pro řízení o obnově řízení podle zákona č. 361/2003 Sb.

Nejvyšší správní soud ve shodě s právním názorem Městského soudu v Praze shledal, že žádný ze stěžovatelem uplatněných důvodů pro obnovu řízení neodpovídá požadavkům ustanovení § 192 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., neboť se jedná o skutečnosti, které stěžovatel mohl uplatnit v původním pravomocně skončeném řízení, nebo tyto skutečnosti nemohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

Stěžovatel totiž již před vydáním rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru věděl, že si koupil byt a rekonstruoval jej za pomoci J. N., bylo mu známo, že J. N. od

února 2004 oprávněně provozoval taxislužbu a že tuto činnost vykonával se stěžovatelem, kdy koncesní listina byla J. N. vydána dne 26. 6. 2003 a k výkonu taxislužby jej opravňovala ode dne 1. 7. 2003. Pokud stěžovatel považoval časové souvislosti mezi rekonstrukcí bytu a svým podílem na provozování taxislužby J. N. za relevantní pro řízení ve věci svého propuštění ze služebního poměru, mohl se v tomto řízení domáhat provedení dokazování důkazy, které však ke své újmě uvedl až v žádosti o obnovu řízení. Jelikož však stěžovatel všechna uvedená tvrzení mohl uplatnit již v okamžiku, kdy správní orgán prvního stupně vedl řízení o jeho propuštění ze služebního poměru, nemohla se tato tvrzení stát důvodem pro obnovu řízení ve smyslu § 192 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb.

Pokud jde o námitku stěžovatele, podle níž v řízení o propuštění ze služebního poměru správní orgán nesplnil poučovací povinnost ohledně možnosti podání správní žaloby, pak Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že z tehdy účinných procesních předpisů, tedy ze zákona č. 186/1992 Sb., ani ze zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, tato povinnost správního orgánu nevyplývala. Skutečnost, že tento fakt deklaroval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27. 6. 2005, č. j. 5 As 10/2004 - 32, dostupném na www.nssoud.cz, kde dospěl k závěru, že „... ze správního řádu (zák. č. 71/1967 Sb.), jímž se při vydání rozhodnutí řídil, nevyplývá povinnost (žalovaného) poučovat o opravných prostředcích, které stojí mimo sféru správního řízení, totiž o možnosti podat žalobu k soudu podle soudního řádu správního“, neznamená, že by před vydáním tohoto rozhodnutí uvedená poučovací povinnost správních orgánů existovala.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že Městský soud v Praze zcela správně vyhodnotil, že skutečnosti, které stěžovatel uvedl v žádosti o obnovu řízení, nejsou nové, dříve neznámé, a že se ani nejedná o skutečnosti, které stěžovatel nemohl v původním řízení uplatnit. Je tedy nesporné, že zákonné důvody pro obnovu řízení o propuštění stěžovatele ze služebního poměru nebyly splněny.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalované v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu